

SAAPUNUT

11. 05. 2016

Hämeenlinnan
hallinto-oikeus**Hämeenlinnan hallinto-oikeus**

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Hallintovalitus**Päätös, jota valitus koskee: Heinolan tekninen lautakunta § 42 12.04.2016: Torin yleissuunnitelma, keskustan valaistuksen yleissuunnitelma ja ydinkeskustan liikennesuunnitelma**

Pöytäkirja asetettu yleisesti nähtäville 20.4.2016

ValittajaItä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry
c/o Matti Seppä, puheenjohtaja
Savontie 13 A 1, 18100 Heinola
mseppaky@dnainternet.net
040 8218651**Vaatus**

Teknisen lautakunnan päätös on kumottava maankäyttö- ja rakennuslain vastaisena.

Teknisen lautakunnan on ylittänyt toimivaltansa.

Päätös on toteuta hallintolain edellyttämää hyvää hallintoa.

Yhdistykselle on korvattava oikeudenkäyntikulut 350 eurolla kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta laillisine viivästyskorkoineen.

Kulujen muodostumisesta esitetään lasku myöhemmin.

Perustelut

Tekninen lautakunta on käsitellyt asiaa 22.9.2015 § 103 ja päättänyt hyväksyä periaatteet torin kehittämiseksi "Torin yleissuunnitelma"-otsikolla. Tämä päätös oli vain valmistelua, eikä siihen saanut hakea muutosta.

Uusi päätös sisältää

- 1 **Torin ja keskustan katuverkon yleissuunnitelman** (46 sivua)
- 2 **Valaistuksen yleissuunnitelman** (80 sivua)
- 3 **Keskustan liikennesuunnitelman** (46 sivua)

Päätöksen esittelytekstin mukaan " yleissuunnitelma on kuitenkin toteutussuunnittelua siten sitova, että siitä voidaan poiketa vain toteutussuunnitteluvaiheessa ilmenneestä, perustellusta syystä".

Lautakunnan hyväksymä yleissuunnitelma on katsottava tarkoitetuksi sitovaksi yleisen alueen suunnitelmaksi, jonka tulisi pohjautua asemakaavaan, tai jonka poikkeavuus asemakaavassa tulee olla perusteltu.

Perusteluja sille, miksi yleisen alueen suunnitelma (yleissuunnitelma) poikkeaa voimassa olevasta asemakaavassa (pääasiassa vuodelta 1977), ei ole esitetty.

Päätös mahdollistaa suunnittelemattomuuden kaupungin rakentamisessa ja kehittämisessä useilla eri osa-alueilla maankäyttö- ja rakennuslain vastaisesti (MRL 5 §).

Heinolan keskusta-alueen kattava asemakaava laadittiin 1977 Heinolassa kokeneen ja maankäyttöön perehtyneen arkkitehti Unto Tupalan toimesta (Ak 250, kv 13.12.1977). Asemakaavaan on tämän jälkeen muutettu useissa kohdissa, mutta keskeiset tavoitteet ovat yhä voimassa.

Unto Tupala oivalsi jo vuonna 1977, että julkisen liikenteen on tultava mahdollisimman lähelle ydinkeskustaa. Tätä tarkoitusta varten kaavoitettiin linja-autoaseman tontti torin nurkalle.

Tältä kohtaa asemakaavaa ei ole muutettu ja tämä alue on jätetty suunnitelmien ulkopuolelle, jolloin suunnitelmien toteuttaminen mitätöi voimassa olevan asemakaavan sisällön.

Yleisen alueen suunnitelmat ovat vastoin voimassa olevaa asemakaavaa.

Teknisen lautakunnan hyväksymässä yleissuunnitelmassa on julkinen liikenne jätetty tyystin huomioimatta. Ydinkeskustan tärkeimmän alueen rajausta liikennesuunnitelman ulkopuolelle on tehty tämän mukaisesti; termi "julkinen liikenne" esiintyy vain kerran liikennesuunnitelman liitteessä.

MRL 5 § edellyttää keskustan kokonaisvaltaista suunnittelua ja julkisen liikenteen toimintaedellytysten parantamista. Yleissuunnitelma on lainvastainen.

Vuonna 1999 valmistui koko keskustaa käsittelevä uusi suunnitelma. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 14.8.2000 "Heinolan ydinkeskustan kehittäminen". *Teknisen lautakunnan päätös yleisen alueen suunnitelmasta on ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa. Tekninen lautakunta on ylittänyt toimivaltansa.*

Vuonna 2005 käynnistettiin keskustan asemakaavan muutos (Akm 600). Kaavoitus on edelleen kesken. **(LIITE 4)**

Yleissuunnitelmaa ei voida hyväksyä ennen asemakaavan hyväksymistä

"Kaupunkipuisto Heinola" - hanke saatettiin päätökseen 14.11.2006. Hankkeeseen liittyy "Keskustan laatukäsikirja", jonka valtuusto on hyväksynyt 2012. Valtuuston hyväksymiä keskustan kehittämiseen liittyviä asiakirjoja ei ole kumottu, joten niitä on edelleen noudatettava.

Hallinnon hierarkkisuuuden perusteella teknisen lautakunnan päätös ei voi mennä valtuuston eikä kaupunginhallituksen päätöksen edelle.

Kaiken kaikkiaan keskustan kehittämiseen ja kaavoittamiseen liittyy niin paljon erilaisia hyväksytyjä ja voimassa olevia suunnitelmia, jotka ovat ristiriidassa teknisen lautakunnan 12.4.2016 hyväksymän suunnitelman kanssa, että kuntalaisilla ei käytännössä ole enää mahdollisuutta selvittää, mitä päätökset todellisuudessa merkitsevät.

Päätös on tässä suhteessa hallintolain edellyttämän hyvän hallinnon

vaatimusten vastainen.

Päätös on myös hallintolain 41 §:n ja kuntalain 27 §:n vastainen. Muutoksenhakumahdollisuuden tulee olla kaikilla kuntalaisilla.

Lukuisten erilaisten ja toteuttamattomiksi jääneiden suunnitelmien laatimiskustannukset 1990-luvulta lähtien ovat lähes miljoonaa euroa, eikä valmista ole tullut.

Eräitä huomioita

- Yleissuunnitelmassa tulee esittää perustellut syyt mm. sille, miksi nurkittain toriin sijoittuva asemakaavan mukainen linja-autoasema on rajattu suunnittelualueen ulkopuolelle, jolloin aluetta voidaan edelleen käyttää 51 yksityisauton pysäköintitilana sen sijaan, että alue palvelisi julkista liikennettä, kuten noin 500 kuntalaista on adressissaan 2004 esittänyt (yksi adressin sivu liitteenä, **LIITE 1**).
Sen lisäksi, että Heinola lienee ainoa kaupunki maassamme, jossa ei ole koko kaupungin yleiskaavaa (Rakennuslaki 1958 määräsi yleiskaavan pakolliseksi), on Heinola ainoa kaupunki, joka ohjaa julkisen liikenteen pois keskustasta.
Menettely on vastoin maankäyttö- ja rakennuslakia, jonka tavoitteena on hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys (MRL 1§).
- Lampikatu on jätetty liikennesuunnitelman ulkopuolelle, vaikka sen kautta suuntautuu merkittävä osuus liikenteestä keskustaan. Erityisesti kevyenliikenteen väylän puuttuminen Lampikadulta, on ollut jo vuosikymmeniä suunnittelematta, vaikka tarve mm koululaisten taktia todettiin jo 1977 asemakaavassa.
Suunnitelman ulottuvuus on riittämätön.
- Keskustan alueella on noin 200 velvoiteautopaikka ripoteltuna pysäköintialueille ja katualueille. Joissakin tapauksissa kaupunki on saanut "vastikkeeksi" sijoittaa jalankulkuväyliä tonttialueille mm Savontien varrella. Tätä ongelmakohtaa ei suunnitelmassa ole tarkasteltu. Liikennesuunnitelman ja torin toteuttaminen loukkaavat kiinteistönomistajien oikeuksia.
Sitoviksi tarkoitetuissa suunnitteluohjeissa ei ole huomioitu keskustan autopaikkatarvetta.
- Kymmeniä velvoiteautopaikkoja puuttuu edelleen, eikä näiden järjestelystä ole suunnitelmassa mitään tietoja (mm. entinen "Oikeustalo").
- Eräät kiinteistöt on rakennettu aikana, jolloin autopaikkavaatimukset puuttuivat asemakaavasta tai olivat varsin niukkoja. Asuntojen vuokraus tai myynti keskustan alueella edellyttää, että vanhat laininlyönnit tai suunnittelemattomuus on korjattava. Uusi keskustan liikennesuunnitelma vain pahentaa tilannetta.

- *"Yhtenä liikennesuunnitelman kehittämiskohteena on tutkittu keskustan S-marketin laajentumismahdollisuuksia Savon tien katualueelle ja tämän vaikutuksia keskustan liikenneverkolle".*
S-marketin maininta ja sekava yleissuunnitelma antavat olettaa, että S-marketin laajentuminen katualueelle on jo sovittu.
Hanke on täysin absurdi pikkukaupungin tarpeisiin. Jo nyt kuntalaiset saavat kärsiä kirkkaansinisiksi teipatuista marketin seinistä katukuvassa, jonka täytyisi olla idyllinen, pienen ruutukaava-kaupungin katukuva ollakseen erottuva maaseutujen kirkonkylien keskustoista. S-marketin laajennus "halpuuttaisi" kaupunkikuvaa entisestään sen lisäksi, että laajennus ei houkuttele uusia asukkaita Heinolaan. Keskustan laatukäsikirjasta 2005 huolimatta S-liike saa teipata ulkoseiniään valtuuston hyväksymän laatukäsikirjan vastaisesti.

- Torialueen suunnitelmassa on suunnittelun lähtökohta ja tavoite torin käyttäjien kannalta harkitsematon.
Torialueen tulee säilyttää avaruutensa ja parhaiten se toteutuu, jos toripalvelurakennus rakennetaan länsilaidalle, kuten se kaikissa edellisissäkin (1999, 2003 ja 2006) suunnitelmissa on ollut ja jotka suunnitelman kaupunginvaltuusto on hyväksynyt mm keskustan osayleiskaavan yhteydessä.
Torin itälaidan rakennukset ovat arkkitehtonisesti merkittävästi laadukkaampia kuin länsilaidan rakennukset. Tästä syystä itäreunan rakennusten eteen ei saa rakentaa pysyviä rakennuksia. Esiintymislavan, jos sellaista ylipäättään tarvitaan, tulee sijaita auringonvalon kannalta edullisimmassa paikassa eli koillisnurkassa; lienee tärkeämpää, että yleisö näkee esiintyjä kuin että esiintyjät näkevät selkensä takaa paistavassa auringonvalossa torilla oleskelevat. Se seikka, että esiintymislava olisi lähellä torikahvilan terassia, jotta esityksiä voisi seurata terassilta, on harhautusta; istuvat asiakkaat eivät näe torilla seisovien katselijoiden selkien yli.

- Torin yleissuunnitelman toteuttaminen edellyttää toria reunustavien puiden kaatamista tai niiden elinvoimaisuuden heikentämistä. Yhdistyksemme ei hyväksy tätä. Kasvillisuuden säilyttäminen puoltaa sitä, että toripalvelurakennus rakennetaan torin länsilaidalle. Länsilaita on myös tulevaisuudessa otollisempi rakennuksen sijaintipaikka, jos tulevaisuudessa katsotaan, että torialue on liian suuri pienen kaupungin tarpeisiin.
Tässä yhteydessä viitataan kaupunginhallituksen päätökseen 9.6.2003 § 492 (liitteenä), josta on vedettävä se johtopäätös, että torialueen kehittäminen kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan. Raili Hildén (ent. Rotko) oli 2003 kaupunginhallituksen puheenjohtajana vaatimassa selityksiä siitä, miksi hallituksen linjaamasta torirakennuksia koskevasta linjauksesta on poikettu. Raili Hildén on taas kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Hän vaatii nyt tekniseltä toimelta selityksen, miksi kaupunginhallituksen linjauksesta on taas poikettu?
Päätöksentekoa keskustan kehittämisen yleissuunnitelmasta ei ole

*delegoitu tekniselle lautakunnalle. (LIITE 2 ja 3: kh § 492/2003)
(KHO:2003:85 "Päätös- ja toimivallan siirtäminen on kuntalain määräysten perusteella hyvin muutosidonnaista. Yleisluonteiset delegointipäätökset ja johtosääntömääräykset eivät riitä. Toimielimelle annettujen valtuuksien tulee olla hyvin yksilöityjä).*

- Kaupunginhallitus päätti torin liikerakennuksesta uudelleen 3.3.2008 § 155. Kaupunginhallitus hyväksyi tuolloin, että liiketontin sijoitus ja rakennusoikeus ratkaistaan kaavoituksen yhteydessä. Teknisen lautakunnan torisuunnitelma on siis ennenaikainen. *Teknisen lautakunnan olisi tullut odottaa asemakaavan Akm /600 valmistumista ja vasta sen jälkeen olisi ollut yleisen alueen suunnitelman paikka. (LIITE 5)*
- Torin suunnitelmassa esitetään ehjien, ja torin käyttäjille oivallisten betonikivien vaihtamista luonnonkiviin. Hanke on tässä suhteessa kestävä kehityksen vastainen (MRL 1 §). Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys katsoo, että luonnonkivien louhiminen ja muokkaaminen aiheuttaa tarpeettoman hiilijalanjäljen. Louhiminen tuhoaa uusiutumattomia luonnonvaroja lopullisesti ja täysin tarpeettomasti.
- Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten kehittämisessä on joukkoliikenne lyöty kokonaan laimin ja kevyenliikenteen reitistö on puutteellinen mm liikennekehään kuuluvan Lampikadun jäädessä suunnitelma-alueen rajauksen ulkopuolelle.. *Liikennesuunnitelma on MRL:n tarkoitusperien ja voimassa olevan asemakaavan vastainen. Yleisen alueen suunnitelmalla ei voida rakentaa vastoin asemakaavaa.*

Suunnitelmien laadinnassa ei ole huomioitu MRL 12 luvun määräyksiä vuorovaikutuksesta. Suunnitelmissa ei ole riittävästi selvitetty MRL 3 §:ssä mainittuja vaikutuksia, eikä suunnitelmien yhteydessä ole laadittu MRL 5 §:n edellyttämiä selvityksiä.

Heinolassa 11.5.2016

Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry

Matti Seppä, puheen johtaja

00371/16 | 4108 ViH

"Matti" <matti.seppa@pp.phnet.fi> aika 11.05.2016 14:42:21

SAAPUNUT

11. 05. 2016

Hämeenlinnan
hallinto-oikeus

Vastaanottaja: <hameenlinna.hao@oikeus.fi>,
Kopio:

Aihe: Hallintovalitus, Heinolan tekninen lautakunta 12.4.2016 § 42, keskustan kehittäminen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Liitteenä hallintovalitus 2016-05-11 ,liitteet sekä teknisen lautakunnan päätös 2016-04-12 .
Päätöksen liitteitä ei voi siirtää sähköpostilla niiden suuren koon takia . Päätös ja liitteet
ovat www-sivuilla osoitteessa <http://www.heinola.fi/etusivu>, päätöksenteko, esityslistat,
tekninen lautakunta, kokous 12.4.2016

Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry

Matti Seppä, puheenjohtaja

040 8218651

matti.seppa@pp.phnet.fi

Savontie 13 A 1

18100 Heinola

2016-04-12, tela § 42, päätös.pdf 2016-05-11, HI HaO, Keskustan kehittäminen.pdf Liitteet.pdf